

„Toto rozhodnutí nabylo právní moci 5.5.2003“

Č.j. S 4/03 - 690/03 – OK

V Brně dne 20.3.2003

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zahájil dne 20.1.2003 dle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, na návrh jednoho z účastníků dohod, a to společnosti Veletrhy Brno, a.s., se sídlem Výstaviště 1, Brno, PSČ: 647 00, IČ: 45357366, správní řízení ve věci určení dle § 7 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., zda dohoda obsažená v čl. IV. bod 7. návrhu Rámcové smlouvy o spolupráci a dohoda obsažená v čl. III. návrhu Dohody o převodu názvu a o zákazu konkurence, které obě hodlá uzavřít společnost Veletrhy Brno, a.s. s podnikatelem Karlem Stárkem – KASTAR, s místem podnikání Brodská 1835/10, Žďár nad Sázavou, PSČ: 591 01, IČ: 10118063, podléhají zakazu dle § 3 až 6 zákona č. 143/2001 Sb. Účastníci tohoto řízení jsou Veletrhy Brno, a.s., se sídlem Výstaviště 1, Brno, PSČ: 647 00, IČ: 45357366 a Karel Stárek – KASTAR, s místem podnikání Brodská 1835/10, Žďár nad Sázavou, PSČ: 591 01, IČ: 10118063. Na základě provedeného řízení a po zjištění rozhodných skutečností vydává Úřad pro ochranu hospodářské soutěže toto

r o z h o d n u t í :

- I. Určuje se, že dohoda obsažená v čl. IV. bod 7. návrhu Rámcové smlouvy o spolupráci, kterou hodlá uzavřít společnost Veletrhy Brno, a.s., se sídlem Výstaviště 1, Brno, PSČ: 647 00, IČ: 45357366 s podnikatelem Karlem Stárkem – KASTAR, s místem podnikání Brodská 1835/10, Žďár nad Sázavou, PSČ: 591 01, IČ: 10118063, dle níž ..... (konkrétní znění závazku nekonkurovat je předmětem obchodního tajemství), **podléhá zakazu dohod narušujících soutěž** dle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů.
- II. Určuje se, že dohoda obsažená v čl. III. návrhu Dohody o převodu názvu a o zákazu konkurence, kterou hodlá uzavřít společnost Veletrhy Brno, a.s., se sídlem Výstaviště 1, Brno, PSČ: 647 00, IČ: 45357366 s podnikatelem Karlem Stárkem – KASTAR, s místem podnikání Brodská 1835/10, Žďár nad Sázavou, PSČ: 591 01, IČ: 10118063, dle níž ..... (konkrétní znění závazku nekonkurovat je předmětem obchodního tajemství), **podléhá**

zákazu dohod narušujících soutěž dle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 20.1.2003 návrh společnosti Veletrhy Brno, a.s., se sídlem Výstaviště 1, Brno, PSČ: 647 00, IČ: 45357366 (dále jen „BVV“), na určení dle § 7 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“). Navrhovatel požádal o určení, zda dohoda obsažená v čl. IV. bod 7. návrhu Rámcové smlouvy o spolupráci (dále jen „Rámcová smlouva“) a dohoda obsažená v čl. III. návrhu Dohody o převodu názvu a o zákazu konkurence (dále jen „Smlouva o převodu názvu“), které obě hodlají uzavřít BVV s podnikatelem Karlem Stárkem – KASTAR, s místem podnikání Brodská 1835/10, Žďár nad Sázavou, PSČ: 591 01, IČ: 10118063 (dále jen „KASTAR“), podléhají zákazu dohod narušujících soutěž dle § 3 až 6 zákona. Účastníci tohoto řízení jsou BVV a KASTAR.

V rámci správního řízení Úřad vyžádal od účastníků řízení návrh Rámcové smlouvy a Smlouvy o převodu názvu. Dále Úřad vyžádal údaje k vymezení podílů obou účastníků řízení na relevantním trhu při nařízeném ústním jednání s účastníky řízení doplnil informace k objasnění jejich zamýšlené spolupráce a závazků vzájemně si nekonkurovat. V souladu s § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, bylo účastníkům řízení umožněno seznámit se s podklady pro rozhodnutí dne 17.3.2003.

Charakteristika účastníků řízení

Společnost **BVV** je zapsaná v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v Brně, oddíl B., vložka 3137, dne 26.11.1999. Předmětem podnikání společnosti je zejména organizování a pořádání veletrhů a výstav, poskytování finančních prostředků, pronájem nemovitostí včetně poskytování jiných než základních služeb, reklamní činnost, jakož i další činnosti. Majoritním akcionářem BVV je společnost Messe Düsseldorf GmbH, která patří mezi pět nejvýznamnějších německých veletržních správ. Menšinový podíl v BVV drží město Brno. BVV pořádají ročně cca 40 veletržních akcí, včetně mezinárodních. BVV jsou nejvýznamnějším soutěžitelem pořádajícím veletrhy na tuzemském trhu.

Podnikatel **Karel Stárek - KASTAR** je zapsán v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v Brně, oddíl A., vložka 160, dne 11.10.1990. Předmětem podnikání je prodej a servis jízdních kol a sportovních potřeb a koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej mimo obory vyhrazené živnostenským zákonem. KASTAR se zabývá zejména dovozem cyklistických součástek ze zahraničí. Je pořadatelem veletržní akce s cyklistickou tematikou probíhající pod logem BIKE VYSOČINA. Tuto akci pořádal v letech 1996 - 2001 každoročně v kulturním domě ve Žďáře nad Sázavou.

A. Rámcová smlouva

..... (obchodní tajemství)

B. Smlouva o převodu názvu

..... (obchodní tajemství)

Informace účastníků řízení

KASTAR ke spolupráci obou účastníků řízení uvedl, že v letech 1994 -1995 pořádal jako dovozce cyklistických součástek samostatnou prezentaci svého podniku. V dalších letech 1996 - 2001 postupně vybudoval nejvýznamnější specializovaný cyklistický veletrh v České republice (v roce 2001 se ho již účastnilo 78 vystavovatelů), který pořádal v kulturním domě ve Žďáře nad Sázavou. Jednalo se o dvoudenní specializovaný veletrh pro odborníky bez přístupu laické veřejnosti, zejména z důvodu omezené kapacity výstavního prostoru. Vzhledem k vysokému zájmu vystavovatelů a rovněž vzhledem k velkému zájmu široké veřejnosti byl KASTAR nucen obrátit se v roce 2002 na jiný z výstavních areálů s vyšší kapacitou výstavní plochy. V lednu 2002 proto oslovil BVV a vzájemně se dohodli na pořádání společného sportovního veletrhu s názvem SPORT Life. Vzhledem k dalšímu rozvoji veletrhu (v roce 2002 se účastnilo veletrhu SPORT Life již 144 vystavovatelů) se BVV a KASTAR rozhodli při pořádání tohoto veletrhu spolupracovat i v dalších letech. V této souvislosti se pak oba účastníci řízení dohodli na návrhu Rámcové smlouvy a Smlouvy o převodu názvu, které by měly upravovat vzájemná práva a povinnosti smluvních stran při organizování veletrhu SPORT Life.

Dne 13.2.2003 proběhlo ústní jednání s účastníky řízení za účelem objasnění spolupráce BVV a KASTARu a jejich závazku vzájemně si nekonkurovat dle Rámcové smlouvy a Smlouvy o převodu názvu. V rámci tohoto jednání účastníci řízení uvedli, že KASTAR již v současné době není pořadatelem žádného veletrhu či výstavy, vyjma své účasti na pořádání veletrhu SPORT Life na základě smluvní spolupráce s BVV, proto si oba účastníci řízení v současné době vzájemně nekonkurují. Dále účastníci řízení uvedli, že důvodem pro závazek vzájemně si nekonkurovat při pořádání veletrhů s cyklistickou tematikou stanovený pro BVV i pro KASTAR je existence úzké vazby (kontaktů) KASTARu na vystavovatele v cyklistické sekci veletrhu SPORT Life, vycházející z jeho předchozího pořádání veletrhu BIKE VYSOČINA. S organizováním veletrhu je spojen určitý podnikatelský záměr, který je naplňován na základě spolupráce obou stran a který je pojištěn závazkem obou stran, že si nebudou vzájemně „přetahovat“ vystavovatele v sekci cyklistiky pro případ ukončení smluvní spolupráce. Cílem vzájemné spolupráce je získat výstavní plochu a know-how v oblasti veletrhu cyklistiky. Pro obě strany by bylo podnikatelsky značně nevýhodné, kdyby pořádaly veletrhy v této oblasti bez vzájemné spolupráce.

K vysvětlení závazku KASTARu nekonkurovat BVV, účastníci řízení uvedli: ..... (obchodní tajemství).

K důvodu rozdílné délky závazků obou soutěžitelů nekonkurovat si v ..... (obchodní tajemství) účastníci řízení sdělili, že v případě veletrhu SPORT Life jde o poměrně novou akci, která se dostane do povědomí veřejnosti až po určitém čase; pro naplnění podnikatelského záměru s akcí spojeného je proto nutná smluvní spolupráce na delší období než ..... (obchodní tajemství) let. V současné době však nelze odhadnout, jak se bude veletrh SPORT Life dále vyvíjet, avšak v případě, že po ..... (obchodní tajemství) letech bude vzájemná spolupráce úspěšná a účastníci řízení v ní budou pokračovat, není tak vyloučeno, že dojde i k prodloužení závazku nekonkurovat rovněž pro BVV. Skutečnost, že závazek nekonkurovat je pro KASTAR delší než pro BVV, je KASTARovi kompenzována odpovídající finanční částkou – jde o vzájemný obchod obou smluvních stran. V této

souvislosti účastníci řízení doplnili, že připravují změnu v návrhu Rámcové smlouvy z důvodu rovnoměrnějšího vyvážení obou závazků nekonkurovat si, kdy by měla být dohodnuta sankce za nesplnění závazku nekonkurovat rovněž pro BVV, avšak v nižší výši než u závazku KASTARu, neboť bude zohledňovat zaplacenou cenu za závazek nekonkurovat, který budou BVV hradit KASTARu. Dle sdělení účastníků řízení jsou tak Rámcová smlouva a Smlouva o převodu názvu návrhem těchto smluv, přičemž smluvní strany nevyklučují budoucí úpravu některých jejich ustanovení. K tomu Úřad uvádí, že předmětem určovacího řízení byly návrhy obou smluv, s nimiž obě strany vyslovily souhlas; změna formulace některé z Úřadem posuzovaných dohod (nekonkurenčních závazků) nebyla Úřadu v průběhu řízení předložena.

Vymezení relevantního trhu

Pro posouzení dohod obsažených v návrhu Rámcové smlouvy a Smlouvy o převodu názvu je nutno vymezit relevantní trh, na němž se jejich případné protisoutěžní účinky projeví. Relevantní trh je obecně místem, kde se střetává nabídka s poptávkou. Trh se vymezuje věcně (výrobně), časově a geograficky.

Trh po stránce věcné, tj. výrobní, zahrnuje všechny identické výrobky a ty výrobky, které spotřebitelé považují za zaměnitelné nebo nahraditelné vzhledem ke svým charakteristickým vlastnostem, specifickým rysům, ceně a zamýšlenému způsobu použití.

Předmětem Rámcové smlouvy a Smlouvy o převodu názvu je úprava práv a povinností souvisejících s organizováním veletrhu SPORT Life se zaměřením na sportovní tematiku. Dohody obsažené v těchto smlouvách a posuzované dle § 7 odst. 2 zákona se týkají pořádání a spolupořádání veletrhů s cyklistickou tematikou, případně s jinou obdobnou tematikou. Náplň veletrhu SPORT Life byla vymezena mj. jako:

- segment „cyklistika“ (zahrnující jízdní kola, vybavení a doplňky pro cyklistiku);
- segment „OUTDOOR“ (zahrnující vybavení a potřeby pro turistiku a horolezectví);
- segment „STREET“ (zahrnující vybavení a potřeby pro street sporty);

vše pod souhrnným označením „sekce KASTAR“.

Organizování a pořádání veletrhů zahrnuje zejména získávání vystavovatelů, pronájem výstavní plochy a poskytování služeb s tím spojených, reklamní propagaci veletrhu za účelem zajištění co nejširší účasti vystavovatelů i návštěvníků, organizaci doprovodných programů pro návštěvníky. Služby pořádání a organizování veletrhů jsou primárně určeny pro vystavovatele (což jsou příjemci služeb), kteří u pořadatelů veletrhů (poskytovatelů služeb) poptávají výstavní plochu pro prezentaci své firmy. Rozhodující vztah nabídky a poptávky tak probíhá mezi pořadatelem veletrhů a vystavovatelem. Pořádání veletrhů pak je provázeno i vztahem nabídky a poptávky probíhajícími mezi pořadatelem veletrhů a návštěvníky veletrhů (konečnými konzumenty výrobků a služeb propagovaných na veletrhu). Tito návštěvníci platí pořadatelům veletrhů vstupné za shlednutí akce. Charakter služeb poskytovaných v rámci pořádání veletrhů (tzn. poskytování výstavní plochy pro prezentaci jednotlivých vystavovatelů v rámci akce určitého tematického zaměření, propagování akce, reklamní činnost, organizování doplňujících programů apod.) je z hlediska potřeb vystavovatelů natolik specifický, že tyto služby nelze považovat za zastupitelné s jinými službami (např. službami pronájmu nebytových prostor k dočasnému účelu apod.).

Jednotlivé veletržní akce se od sebe odlišují zejména svým tematickým zaměřením (např. akce v oblasti strojírenství, auto-moto, stavebnictví, módní textil, zemědělství, sport apod.). Toto tematické zaměření limituje okruh vystavovatelů ucházejících se o účast na akci. (V neposlední řadě ovlivňuje do určité míry také okruh návštěvníků dané akce). Rovněž pořadatelé veletrhů směřují svou nabídku zejména na ty vystavovatele, jejichž působení koresponduje s tematickým zaměřením veletrhu. Konkrétní akce (veletrh), byť monotematicky zaměřená, se však neomezuje jen na vystavovatele působící v úzce vymezené oblasti zaměření veletrhu (tzn. nabídka např. akce se sportovní tematikou se neorientuje jen na dodavatele sportovního nářadí, kol, lyží apod.). Zahrnuje i vystavovatele z dalších souvisejících oborů. Např. zmíněný veletrh tematicky zaměřený na sport zahrnuje též vystavovatele, dodávající na trh řadu doplňkového sortimentu, který se uplatní při sportovním vyžití – jako je textil, obuv, brýle, boty, mapy, potravinářské výrobky užívané při sportovních aktivitách (energetické nápoje, vitaminové přípravky apod.), kosmetika, příp. i sportovně zaměřené časopisy či literatura. Tím nemají jednotlivé tematicky zaměřené akce z hlediska okruhu vystavovatelů (poptávky) jasné dělící hranice (mohou se „překrývat“). Společným prvkem je pak také standard nabízených služeb ze strany pořadatele, který se u jednotlivých akcí zásadně neodlišuje. Tyto skutečnosti vedou k závěru, že jednotlivé tematicky zaměřené veletržní akce nevytvářejí z hlediska nabídky a poptávky samostatné a navzájem zcela nezastupitelné výrobní trhy. Jde obecně o veletržní akce zahrnující řadu dílčích segmentů (dle tematického zaměření).

Na základě výše uvedených skutečností Úřad pro účely tohoto správního řízení vymezil relevantní trh po stránce **věcné (výrobní)** jako trh pořádání veletrhů a v jeho rámci subtrh pořádání veletrhů se sportovní tematikou.

Geografický trh zahrnuje území, na kterém se realizuje vztah nabídky a poptávky po zboží za dostatečně homogenních podmínek a které může být odlišeno od ostatních území, na kterých nabídka a poptávka probíhá za podmínek zřetelně odlišných.

K vymezení relevantního trhu po stránce geografické Úřad ověřoval, zda se pro vystavovatele, kteří poptávají služby pořádání veletrhů se sportovní tematikou, realizuje nabídka těchto služeb v některém regionu ČR za podmínek zásadně odlišných od regionů ostatních. Dle zkušeností účastníků řízení považují vystavovatelé veletrhy se stejným či obdobným tematickým zaměřením, pořádané v rozdílných částech České republiky (např. v Praze a v Brně), za vzájemně zastupitelné. Vystavovatelé se tak mohou rozhodnout, zda se zúčastní akcí (s obdobnou tematikou) pořádaných více pořadateli, nebo si vyberou jen účast v jedné z nich. K tomu Úřad uvádí, že je přirozenou snahou soutěžitelů nepořádat tematickou akci v blízké časové návaznosti na obdobnou akci konkurenčního soutěžitele, neboť dochází k rozměňování či snižování efektu akce (veletrhu). Po stránce **geografické** jde tedy o trh celostátní, neboť podmínky pro pořádání veletrhů jsou na celém území České republiky dostatečně homogenní.

Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovatelnost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje je od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

Konkrétní veletrhy jsou obvykle organizovány s jednorocní periodicitou, přičemž okruh základních veletržních akcí konkrétního pořadatele je pořádán pravidelně (je vázán i na konkrétní období roku – např. podzimní strojírenský veletrh v Brně). Předmětnými smlouvami vyjadřuje BVV svůj zájem dál pořádat pravidelně svou akci – sportovní veletrh

realizovaný pod názvem SPORT Life, se zahrnutím tzv. sekce KASTAR. Jedná se o pravidelný vztah nabídky a poptávky. Z hlediska **časového** jde tedy o trh trvalý, charakterizovaný pravidelně se opakujícími dodávkami uvedených služeb.

Postavení účastníků řízení na relevantním trhu

Na tuzemském trhu působí kolem 55 soutěžitelů pořadajících veletrhy; mezi nejvýznamnější mimo BVV patří Výstaviště České Budějovice, a.s., ABF, a.s., INCHEBA PRAHA, s.r.o., TERINVEST, s.r.o., Výstaviště Lysá nad Labem, spol. s.r.o., Výstaviště Flora Olomouc, a.s. apod. Na subtrhu pořádání veletrhů se sportovní tematikou působily v roce 2002 např. společnosti TERINVEST, s.r.o., Omnis Olomouc, a.s., RNDr. František SKOPEC, CSc. – NUCLEUS HK apod.

BVV jsou pořadatelem veletrhů s nejrůznějším zaměřením; v roce 2001 nepořádaly žádné veletrhy se sportovní tematikou, tento poprvé uspořádaly v r. 2002 pod názvem SPORT Life. KASTAR byl od roku 1996 pořadatelem pouze jediného druhu veletrhu, tematicky zaměřeného na sport, resp. cyklistiku, pořádaného pod názvem BIKE VYSOČINA. V roce 2002 samostatně tento veletrh neuspořádal, spolupodílel se s BVV na organizování veletrhu SPORT Life, jehož součástí byla i sekce cyklistiky (původní veletrh BIKE VYSOČINA). Oba účastníci řízení se tedy zabývají pořádáním veletrhů, a to i veletrhů se sportovní tematikou. Jde tedy o konkurenty působící na stejné úrovni trhu.

K vymezení podílů účastníků řízení na relevantním trhu Úřad oslovil 48 pořadatelů veletrhů působících v ČR (včetně účastníků řízení) a vyžádal jejich celkové obraty dosažené v roce 2001 a 2002 z pořádání veletrhů v ČR, z toho celkové obraty dosažené v těchto letech z pořádání veletrhů se sportovní tematikou. Získal 35 odpovědí. Společnost AMASIA EXPO, s.r.o. (která se zabývá sledováním trhu veletržních akcí) sledovala v roce 2001 údaje o veletržních akcích od cca 55 soutěžitelů působících na trhu, přičemž uvádí, že reprezentují nejméně 90 % celého trhu. Údaje získané Úřadem tak představují orientačně údaje cca od 64 % všech pravidelných provozovatelů veletržních akcí (zahrnují všechny nejvýznamnější pořadatele). Z těchto údajů vyplývá, že BVV měly na celkovém obratu trhu pořádání veletrhů v roce 2002 i 2001 výrazně nejvyšší podíl (konkrétní údaj je obchodním tajemstvím společnosti – viz spis str. 131); na subtrhu pořádání veletrhů se sportovní tematikou byly v roce 2002 v pořadí 2. největším soutěžitelem (výše podílu je obchodním tajemstvím společnosti). S ohledem na to, že KASTAR v roce 2002 samostatně žádný veletrh nepořádal (spolupracoval s BVV při organizování veletrhu SPORT Life), bylo možno vymežit jeho podíl na relevantním trhu pouze za rok 2001. Podíl podnikatele KASTAR na trhu pořádání veletrhů, činil orientačně méně než 0,1 %, na subtrhu pořádání veletrhů se sportovní tematikou činil jeho podíl cca 8,24 %. Vzhledem k tomu, že získané údaje nezahrnují obraty od všech soutěžitelů (zejména menších) – viz výše, lze konstatovat, že skutečný podíl obou účastníků řízení na relevantním trhu i na vymezeném subtrhu by byl mírně nižší. BVV by však nadále zaujímaly nejvýznamnější podíl na trhu pořádání veletrhů a rovněž by byly jedním z nejvýznamnějších soutěžitelů pořadajících veletrhy se sportovní tematikou.

Úřad také vyžádal údaje od společnosti AMASIA EXPO, s.r.o., která hodnotí trh veletrhů a jeho pořadatele z hlediska velikosti prodané výstavní plochy a z hlediska počtu vystavovatelů. V roce 2001 bylo touto společností sledováno celkem 212 veletržních akcí pořádaných 55 pořadatelů v ČR (údaje reprezentují nejméně 90 % celkového trhu). BVV byly v roce 2001 z hlediska prodané výstavní plochy a počtu vystavovatelů účastnících se akcí nejvýznamnějším soutěžitelem na trhu pořádání veletrhů (z hlediska počtu vystavovatelů

dosáhly podíl cca 30 % a z hlediska prodané výstavní plochy dosáhly podíl ve výši 43,8 %). Vůči BVV jako v pořadí nejvýznamnějšímu soutěžiteli na trhu pořádání veletrhů zaznamenávají ostatní soutěžitelé výrazný odstup, pokud jde o výši jejich podílu na daném trhu. U následujících 9 nejvýznamnějších soutěžitelů se v roce 2001 jejich podíl dle prodané výstavní plochy pohyboval v rozpětí od 1,88 % do 7 % a dle počtu vystavovatelů v rozpětí od 1,82 % do 6,57 %. Podíl KASTARu dle obou sledovaných kritérií byl výrazně nižší, zdaleka nedosahoval 1 %.

Posouzení dohod z hlediska zákona

Podle § 3 odst. 1 zákona jsou zakázané a neplatné dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, nebo pokud Úřad nepovolí svým rozhodnutím nebo vyhláškou z tohoto zákazu výjimku. Zakázanými ve smyslu § 3 odst. 1 zákona jsou především dohody výslovně uvedené v § 3 odst. 2 písm. a) – f) zákona, jako např. dohody o cenách, rozdělení trhu, vázání zboží atd. (výčet těchto zakázaných dohod je však demonstrativní).

Na základě Rámcové smlouvy a Smlouvy o převodu názvu, kterou hodlají uzavřít oba účastníci řízení, dochází ke vzájemné spolupráci mezi dvěma pořadateli veletrhů – konkurenty působícími na stejné úrovni trhu. Tato spolupráce je zaměřena na spolupořádání sportovního veletrhu SPORT Life, v jehož rámci bude rovněž prezentována sekce cyklistiky, která v podstatě odpovídá veletrhu BIKE VYSOČINA, pořádanému do konce roku 2001 KASTARem. V rámci vzájemné dohody KASTAR ..... (obchodní tajemství). Dle předmětných smluv (Rámcová smlouva a Smlouva o převodu názvu) bude KASTAR spolupracovat při pořádání veletrhu se sportovní tematikou (SPORT Life) na dobu ..... (obchodní tajemství) let, přičemž pořadatelem tohoto veletrhu bude BVV.

Tato spolupráce je spojena s dohodami o nekonkurenci, které jsou předmětem posouzení Úřadu dle § 7 odst. 2 zákona.

- ..... (obchodní tajemství)
- ..... (obchodní tajemství).

Úřad konstatuje, že v důsledku obou nekonkurenčních klausulí by tak tito soutěžitelé vyloučili mezi sebou na mnoho let hospodářskou soutěž – přestali si navzájem konkurovat. KASTAR má navíc za porušení svého nekonkurenčního závazku stanovenou sankci – vysokou smluvní pokutu. Pro BVV není ve smlouvě stanovena sankce za nedodržení jejich nekonkurenčního závazku (Pozn.: účastníci řízení pouze uvedli, že v tomto směru není vyloučeno projednání úpravy Rámcové smlouvy).

K nekonkurenčním závazkům a délce jejich trvání Úřad uvádí:
Závazky nekonkurence bývají obvykle spojeny s dohodami, na jejichž základě dochází ke spojování soutěžitelů, nejčastěji formou prodeje podniku nebo jeho části. Jsou přípustným omezením, pokud souvisí s realizovaným spojením a jsou k jeho uskutečnění nezbytné; umožňují nabyvateli podniku dočasnou ochranu před konkurencí ze strany prodávajícího po nezbytnou dobu, potřebnou k navázání např. zákazníkům, vstřebání nabytého know – how i dosahování prospěchu z něj. V případě spojení soutěžitelů např. formou převodu podniku, kdy dochází k převodu materiálních hodnot a rovněž dobrého jména i zákazníkům, se tedy považuje závazek nekonkurence pro prodávajícího podniku za legitimní způsob, jímž umožní kupujícímu využít plně komerční hodnotu nabytého podnikání. Nicméně ochrana udělená

takto kupujícímu nemůže být neomezená. Musí být omezena na minimum, které je objektivně nezbytné k tomu, aby kupující svým aktivním soutěžním chováním zaujal místo na trhu, které předtím držel prodávající. Prodávajícímu však nesmí být bráněno v novém vstupu na trh po delší období, než je nezbytně nutné k dosažení účelu souvisejícího s převodem podniku. Mezi relevantní ukazatele, které je třeba hodnotit v souvislosti s délkou a rozsahem závazku nekonkurovat, patří dle konkrétních okolností případu zejména:

- a) doba, po kterou bude nabyvatel podniku budovat novou klientelu;
- b) posouzení, jak často zákazníci na relevantním trhu mění značku zboží (s ohledem na věrnost zákazníků ke značce);
- c) jaké časové období je nutné k tomu, než se dané zboží zavede na trhu nebo než je nová značka přijata zákazníkem;
- d) za jak dlouho po prodeji podniku by byl prodávající v případě, že by nebyl zavázán závazkem nekonkurovat, schopen úspěšně se vrátit na daný trh a získat své staré zákazníky.

(Pozn.: obdobně např. přistupovala Evropská komise k posuzování nesoutěžních klauzulí při spojování soutěžitelů Case IV/30.389 – Nutricia/de Rooij and IV/30.408 – Nutricia/Zuid-Hollandese Conservenfabriek).

Následně byly v soutěžním právu ES upraveny nekonkurenční klauzule provázející spojování podniků – viz v současné době platné „Oznámení Evropské komise o omezeních vztahujících se ke spojením podniků a k jejich uskutečnění nezbytných“ (č. 2001/C 188/03). Podle tohoto oznámení se závazek nekonkurence u fúzí považuje za přípustný po dobu maximálně tří let, pokud je převáděno dobré jméno a know-how. Po dobu maximálně dvou let je takový závazek přípustný, pokud je převáděno pouze dobré jméno. (Pro posouzení nezbytnosti takové nekonkurenční dohody je třeba vycházet z charakteru závazku, předmětu, kterého se týká, jakož i trhu, na kterém soutěžitelé působí). Základní podmínkou však je, že toto omezení (tj. závazek nekonkurence) souvisí se spojením soutěžitelů a je pro jeho uskutečnění nezbytné. Strany spojení nemusejí pro nekonkurenční omezení naplňující kritéria uvedená v Oznámení žádat výjimku ze zákazu dohod narušujících soutěž dle čl. 81/3 Smlouvy ES.

K tomu Úřad uvádí, že předmětem daného řízení není spojení soutěžitelů, nýbrž nekonkurenční dohody uzavřené v rámci spolupráce účastníků řízení dle návrhů Rámcové smlouvy a Smlouvy o převodu názvu. KASTAR m.j. převádí organizování své akce s tematikou cyklistiky, zavedené na trhu pod názvem BIKE VYSOČINA, na BVV. Převod veletrhu BIKE VYSOČINA na BVV má některé obdobné účinky, jaké nastávají při spojování soutěžitelů formou prodeje podniku. Zmíněná spolupráce obou soutěžitelů je provázena jak nekonkurenční klauzulí převádějícího (KASTAR), tak nekonkurenční klauzulí nabyvatele (BVV), přičemž nekonkurenční klauzule platná pro BVV nesouvisí s využíváním jeho práva k ochranné známce (neomezuje ho ve využívání tohoto práva, ani v samostatném pořádání převedené veletržní akce známé pod názvem BIKE VYSOČINA).

K tomu Úřad uvádí:

Veletrh BIKE VYSOČINA pořádaný v letech 1996 – 2001 ve Žďáru nad Sázavou KASTARem se za toto období stal jedním z nejvýznamnějších specializovaných cyklistických veletrhů s postupně vzrůstajícím počtem vystavovatelů, který získal rovněž charakter veletrhu mezinárodního. Z hlediska tradice tohoto veletrhu je proto třeba říci, že loajalita vystavovatelů k této akci je poměrně vysoká. To dokládá i sdělení účastníka řízení KASTARu, že v loňském roce dva konkurenční soutěžitelé stanovili na stejný termín, jako byl termín veletrhu SPORT Life (do něhož byl veletrh BIKE VYSOČINA začleněn), veletrh

s obdobným zaměřením; nabízeli vystavovatelům nižší ceny a snažili se je lobovat na svou stranu. Přesto vystavovatelé z oboru cyklistika upřednostnili dobrou spolupráci s KASTARem z minulosti a zúčastnili se společného veletrhu SPORT Life. Dále účastníci řízení uvedli, že každá nově organizovaná akce se dostane do povědomí veřejnosti až po určitém čase - proto argumentovali potřebou vzájemné spolupráce na ..... (obchodní tajemství) let.

Úřad vzal v úvahu, že veletrhy jsou pořádány zpravidla s roční periodicitou, přičemž přípravě veletrhu je třeba věnovat delší časové období; zájem a účast vystavovatelů se zvyšuje teprve s tím, jak akce vejde ve známost a do povědomí veřejnosti, což předpokládá období cca tříletého trvání akce na trhu. Nasvědčuje tomu také informace pořadatele KASTAR (str. 20 spisu) o úspěšnosti akce SPORT PRAGUE v letech 1993 – 1996, pokud jde o cyklistiku. Rovněž vlastní akce KASTARu s tematikou cyklistika zaznamenala během pěti až šesti let nárůst vystavovatelů z počátečních 16 na 32, 58 a na 78 v roce 2001. Současně Úřad přihlédl k tomu, že přechod akce BIKE VYSOČINA pod nového provozovatele v roce 2002 (BVV jako součást jeho veletrhu SPORT Life) nezpůsobil odliv vystavovatelů sekce cyklistiky, naopak se dle sdělení účastníků řízení jejich počet ještě zvýšil (mj. také v důsledku lepších výstavních prostor). Vystavovatelé z oboru cyklistiky tedy reagovali jak na nové místo pořádání veletrhu, tak i nového organizátora této akce pozitivně, i když je nepochybné, že tomuto efektu „nové akce“ významně napomohla spolupráce dosavadního již zavedeného provozovatele (KASTAR). Z pohledu cyklistického zaměření veletrhu se nejedná o novou a na trhu dosud neznámou akci. Pro začlenění této akce do nového veletrhu SPORT Life a pro další rozvoj tohoto veletrhu se nejvíce nezbytná nekonkurenční dohoda BVV v délce trvání .....(obchodní tajemství) let (v níž se BVV zavazují .....- obchodní tajemství). Dále lze konstatovat, že BVV je prostřednictvím nekonkurenčního závazku platného pro KASTAR poskytnuta ochrana před konkurencí tohoto soutěžitele po nepřiměřeně dlouhou dobu, která není odůvodněna potřebou dostat SPORT Life (včetně sekce KASTAR) do povědomí vystavovatelů a zajistit její efektivitu (viz doba ..... - obchodní tajemství). KASTAR by tak ještě po dobu ..... (obchodní tajemství) let od ukončení Rámcové smlouvy o spolupráci s BVV nebyl oprávněn ..... (obchodní tajemství). V důsledku obou nekonkurenčních dohod by došlo k omezení počtu soutěžitelů pořádajících veletrhy s cyklistickým či obdobným zaměřením a zhoršení nabídky pro vystavovatele. S ohledem na poměrně nízký počet veletrhů se sportovní tematikou (cca 8 – 9, včetně akcí jako je „Lodě a karavany“ pořadatele YACHT, nebo „GOLF“ pořadatele TTG Czech Republic), které jsou ročně na trhu ČR pořádány, by tak mohli vystavovatelé snížení počtu soutěžitelů pořádajících takový veletrh pociťovat negativně. (Přehled akcí – viz oslovení pořadatelé str.131-132, dále též podklady AMASIA EXPO, s.r.o. str. 117b spisu).

Dále Úřad uvádí, že získal vyjádření 3 vystavovatelů týkající se spolupráce BVV a KASTARu (zařazení veletrhu BIKE VYSOČINA v roce 2002 do nově pořádaného veletrhu SPORT Life). Tito uvedli, že spolupráci obou účastníků řízení při pořádání daného veletrhu pociťují pozitivně, výhody přenosu veletrhu BIKE VYSOČINA na výstaviště BVV shledávají hlavně ve větší atraktivitě místa konání, velikosti výstavní plochy, zlepšení kvality služeb, prezentaci více firem a zpřístupnění veletrhu širší veřejnosti. Touto spoluprací se v žádném směru necítí být znevýhodněni. Úřad konstatuje, že uváděné výhody by vystavovatelé získali, aniž by BVV a KASTAR museli uzavírat zmíněné dohody o nekonkurenci.

Ze všech výše uvedených důvodů proto Úřad konstatuje, že dohoda obsažená v čl. IV. bod 7. návrhu Rámcové smlouvy a dohoda obsažená v čl. III. návrhu Smlouvy o převodu názvu mohou vést k narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu, resp. subtrhu pořádání veletrhů se sportovní tematikou a podléhají proto zákazu dle § 3 odst. 1 zákona.

Dále se Úřad zabýval tím, zda se na posuzované dohody vztahuje ust. § 6 zákona, dle kterého se zákaz dohod podle § 3 odst. 1 zákona nevztahuje na dohody zanedbatelného významu (tzv. dohody „de minimis“), jejichž dopad na hospodářskou soutěž na relevantním trhu je nepatrný. Tyto jsou vyňaty ze zákazu dohod narušujících soutěž, pokud jsou splněny podmínky ust. § 6 zákona. Základním předpokladem u horizontálních dohod (tj. dohod mezi soutěžiteli působícími na stejné úrovni trhu zboží/služeb) je, že společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřesahuje 5 %. (Zákon pak v § 6 odst. 2 uvádí důvody, při jejichž naplnění nelze vynětí ze zákazu dohod aplikovat, i když soutěžitelé splňují podmínku výše podílu na vymezeném trhu).

Úřad konstatuje, že účastníci řízení nemohou pro posuzované nekonkurenční dohody využít pravidla „de minimis“, neboť jejich společný podíl na relevantním trhu/subtrhu převyšuje zákonem stanovenou hranici.

Na doplnění Úřad uvádí, že na posuzovanou dohodu nelze aplikovat ani žádnou z obecných výjimek ze zákazu dohod dle § 3 odst. 1 zákona, upravených ve vyhláškách Úřadu, vydaných pod č. 198/2001 Sb. až č. 205/2001 Sb., neboť tyto vyhlášky upravují vynětí ze zákazu dohod pro odlišné druhy dohod uzavíraných mezi soutěžiteli. Soutěžitelé však mohou požádat Úřad o povolení individuální výjimky ze zákazu dohod, narušujících soutěž, pokud prokáží splnění podmínek ust. § 8 zákona (dohody přispějí ke zlepšení výroby nebo distribuce zboží, podpoře tech. a hospodářského rozvoje a vyhrazují současně spotřebitelům přiměřený podíl na výhodách z toho plynoucích a neuloží soutěžitelům omezení, která k dosažení těchto cílů nejsou nezbytná a rovněž nevyločí soutěž na podstatné části daného trhu). Úřad však výjimku povolí na dobu nejvýše 5 let.

Praxe v EU

Obdobně přistupuje k posuzování horizontálních dohod mezi soutěžiteli soutěžní právo ES, kde dle čl. 81 (1) Smlouvy ES jsou se společným trhem neslučitelné, a proto zakázány veškeré dohody mezi podniky, rozhodnutí sdružení podniků a sladěné postupy, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy a jejichž cílem nebo výsledkem je vyloučení nebo narušení soutěže na společném trhu. U některých případů spolupráce mezi horizontálními soutěžiteli je již od počátku zřejmá aplikovatelnost článku 81 (1) Smlouvy ES, jedná se o dohody, které obsahují tzv. omezení s tvrdým jádrem, tzn. určují ceny, rozdělují trhy nebo zákazníky. U ostatních dohod je třeba posuzovat, zda mají účinky charakterizované v čl. 81 (1) Smlouvy ES a jsou proto neslučitelné se společným trhem EU. K přípustnosti nekonkurenčních klauzulí omezujících soutěž, upravených v soutěžním právu ES viz výše.

Závěr

Úřad konstatuje, že dohoda obsažená v čl. IV. bod 7. návrhu Rámcové smlouvy a dohoda obsažená v čl. III návrhu Smlouvy o převodu názvu podléhají zákazu dle § 3 odst. 1 zákona.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podle § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, podat rozklad k předsedovi

Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Šárka Vlašínová
ředitelka odboru

Rozhodnutí obdrží:

Veletrhy Brno, a.s.
Mgr. Radek Mylbachr
Výstaviště 1
647 00 Brno

Karel Stárek – KASTAR
Brodská 1835/10
591 01 Žďár nad Sázavou